

Statenfractie CDA
De heer K. de Heer
Postbus 90151
5200 MC 's-Hertogenbosch

Brabantlaan 1
Postbus 90151
5200 MC 's-Hertogenbosch
Telefoon (073) 681 28 12
Fax (073) 680 76 80
www.brabant.nl
IBAN NL86INGB0674560043

Bereikbaarheid
openbaar vervoer en fiets:
www.brabant.nl/route

Onderwerp

Stroomnet in de Kempen

Geachte heer, mevrouw,

Bij brief van 18 oktober 2020, ingekomen op 19 oktober 2020, heeft u namens de CDA-fractie schriftelijke vragen gesteld.

Wij beantwoorden deze vragen als volgt.

1. Wat is uw mening over de situatie zoals beschreven in het bovengenoemde artikel?

Antwoord: Kort gezegd geeft de geschetste situatie aan dat de snelheid waarmee het bestaande elektriciteitsnetwerk kan worden uitgebreid en verzaamd, niet gelijk oploopt met de snelheid waarmee zon- en windprojecten worden ontwikkeld en de aansluitcapaciteit die deze projecten vragen.

De situatie zoals die wordt beschreven in het door u aangehaalde artikel doet zich met name (maar niet alleen) voor in die gebieden waar de capaciteit van het bestaande elektriciteitsnet is ingericht op een verhoudingsgewijs kleine vraag naar elektriciteit. Het zijn echter wel gebieden waar relatief gezien veel ruimte is om, vanuit meerdere projecten, grote vermogens aan elektriciteit via wind- en zonne-energie te produceren. Grotere vermogens dan waar het bestaande net op is ingericht.

De huidige wet- en regelgeving waar netbeheerders zich aan moeten houden, is echter nog toegespitst op de 'oude' situatie. Momenteel heeft een netbeheerder de verplichting om bijvoorbeeld nieuwe woonwijken, bedrijventerreinen en bedrijven van een aansluiting op het netwerk te voorzien, daarvoor een offerte uit te brengen en de benodigde capaciteit ook voor een bepaalde tijd te reserveren. Dit geldt ook voor zon- en windprojecten. De netbeheerder mag bij wet geen prioriteiten stellen en bijvoorbeeld ook geen voorrang verlenen aan zon op dak projecten. Daarbij heeft een netbeheerder geen invloed op de vorm waarin een aanvraag wordt ingediend, het tijdstip en de hoeveelheid van aanvragen. Dit maakt het moeilijk om, in relatie tot zon- en windprojecten, tijdig te kunnen bepalen waar en wanneer investeringen moeten worden gedaan in

Datum

10 november 2020

Ons kenmerk

C2271218/4779488

Uw kenmerk

-

Contactpersoon

E. (Eljo) Kugel

Telefoon

(06) 52 79 41 84

Email

ekugel@brabant.nl

Bijlage(n)

-

uitbreiding en verzwaring van het netwerk. Dit in tegenstelling tot bijvoorbeeld locaties voor woningbouw en bedrijventerreinen, waarvan al langere tijd bekend is waar deze komen en wanneer.

Datum

10 november 2020

Ons kenmerk

C2271218/4779488

2. Wat brengt Enexis precies in in de overleggen met de provincie? Wanneer is deze inbreng gedaan en in welke vorm van overleg? En hoe waardeert u deze inbreng?

Antwoord: Op basis van de afspraken die partijen binnen de 4 Regionale Energiestrategieën maken over zoekgebieden voor wind en zon, maakt Enexis een eerste inschatting of deze capaciteit ook daadwerkelijk kan worden aangesloten of dat er in bepaalde gebieden capaciteitsproblemen gaan ontstaan en op wat voor termijn. Om gericht investeringen te kunnen doen in het netwerk en niet te moeten reageren op individuele projecten, wil Enexis weten of, waar en wanneer deze zon- en windprojecten zullen worden gerealiseerd. Dit vraagt om regievoering tussen overheden en netbeheerder(s) en het borgen van afspraken. Hierbij speelt de moeilijkheid dat projecten voor grootschalig zon op dak vergunningvrij zijn en gemeenten daardoor geen beeld hebben of, waar en wanneer dit soort initiatieven ontstaan. Ook leert de ervaring van Enexis dat ontwikkelaars van zon op dak projecten er vaak niet van op de hoogte zijn dat men al in een vroeg stadium een aanvraag voor een aansluiting in kan dienen. Naast bovenstaande brengt Enexis de problemen in die zij ervaart met de bestaande wet- en regelgeving. Een regelgeving die nog ingericht is op een centrale opwek van elektriciteit door een beperkt aantal partijen en transport naar de afnemers en niet op een decentrale opwek door meerdere partijen. Mede op basis van de ervaringen die provincie, gemeenten en Enexis hebben opgedaan met de windprojecten langs de A16, wordt door Enexis aangegeven op welke manier de bestaande capaciteit van het netwerk technisch gezien en tegen de laagst maatschappelijke kosten, optimaal kan worden benut. Wij waarderen deze inbreng van Enexis omdat hiermee duidelijk wordt welke problemen zich voor (gaan) doen met betrekking tot het elektriciteitsnetwerk.

3. Wat is/was de reactie van de provincie op deze inbreng? En tot welke acties heeft dat geleid?

Antwoord: Zoals bij vraag 2 aangegeven, waarderen wij de inbreng van Enexis in de diverse overleggen. Op basis hiervan gaan wij, samen met gemeenten en Enexis, in gesprek over mogelijke oplossingsrichtingen (technisch, wet- en regelgeving, organisatie, enz). Mede hierdoor kunnen wij bepalen welke specifieke rol de provincie kan spelen om mee te helpen de problemen met betrekking tot het elektriciteitsnetwerk op te lossen.

Er worden door ons, in samenwerking en afstemming met Enexis, onder andere de volgende acties ondernomen:

- Richting het rijk wordt input geleverd voor de op handen zijnde aanpassing van energiewetgeving. Dit richt zich niet alleen op een andere rol en verantwoordelijkheden van een netbeheerder maar bijvoorbeeld ook op het wettelijk mogelijk maken van (technische) oplossingen om het netwerk zo optimaal mogelijk en tegen de laagst

- maatschappelijke kosten in te kunnen richten en te benutten;
- Samen met gemeenten en Enexis wordt binnen de RES-regio's toegewerkt naar een gezamenlijke regievoering over wind- en zonprojecten. In tegenstelling tot een netbeheerder, kunnen overheden (op basis van argumenten met betrekking tot bijvoorbeeld ruimte en milieu) in de vergunningverlening wel gemotiveerd bepalen in welke gebieden projecten voor zon en wind een omgevingsvergunning krijgen. Deze gezamenlijke afspraken geven Enexis duidelijkheid waar en op welke termijn men gericht investeringen moet doen. Een eerste opzet hiervoor is binnen de RES West-Brabant behandeld en wordt binnenkort ook met de andere 3 RES-regio's verder gedeeld en besproken;
- Wij participeren ambtelijk in de 'Werkgroep Netimpact'. Een werkgroep bestaande uit vertegenwoordigers van een aantal ministeries, regionale overheden, netbeheerders en ontwikkelaars van duurzame energie. Vanuit het Nationaal Programma RES is deze werkgroep gevraagd om voorstellen te ontwikkelen die bijdragen aan een efficiënter gebruik van het energienetwerk. Wij brengen onze ervaringen in vanuit de A16 en onze ideeën/ervaringen met betrekking tot bijvoorbeeld een gezamenlijke regievoering over wind- en zonprojecten zoals bij het vorige punt vermeld

Datum

10 november 2020

Ons kenmerk

C2271218/4779488

4. Welke initiatieven neemt de provincie om de principes van de zonneladder, die door Rijk, provincie, en gemeenten worden omarmd en op veel maatschappelijke steun kunnen rekenen, te realiseren?

Antwoord: In de eerste plaats ziet de provincie erop toe dat gemeenten, bij vergunningverlening voor zon op landprojecten, de in de Interim-omgevingsverordening opgenomen zonneladder op een juiste manier toepassen.

Het stimuleren van zonnepanelen op daken van huizenbezitters is een taak van gemeenten. Wij richten ons vooral op het (laten) weghalen van belemmeringen om grootschalige toepassing van zon op dak mogelijk te maken. Gebleken is dat het voor eigenaren van grote daken om verschillende redenen vaak niet aantrekkelijk is om zonnepanelen op het dak te leggen. Dit kan te maken hebben met de dakconstructie, het feit dat men de stroom zelf niet nodig heeft en het financieel en qua wetgeving niet aantrekkelijk of zelfs niet mogelijk is om de stroom aan de buurman te leveren, enz. Samen met de Brabantse Ontwikkelingsmaatschappij worden binnenkort een aantal pilots opgestart op bedrijventerreinen om in beeld te brengen wat de knelpunten zijn en hoe deze opgelost kunnen worden.

Verder is gebleken dat door het rijk reeds afgegeven SDE-beschikkingen voor grootschalige zon op dakprojecten vaak niet worden gebruikt (de projecten worden niet gerealiseerd). Wij hebben de gemeenten hierop geattendeerd. Samen met gemeenten wordt gekeken wat hiervoor de achterliggende redenen zijn en wat er gedaan moet worden om ervoor te zorgen dat bedrijven deze afgegeven beschikkingen wel gaan gebruiken.

5. Welke initiatieven neemt de provincie om het stroomnetwerk zo snel mogelijk uit te breiden? Hoe kijkt u zelf tegen de processen rondom de bouw van een nieuw hoogspanningsstation aan die in het artikel als "stroperig" worden omschreven?

Antwoord: De provincie heeft zelf geen formele rol in de uitbreiding van het elektriciteitsnetwerk. Dit is een taak van de netbeheerder(s). Als provincie zetten we ons er vooral voor in dat er een gezamenlijke regievoering ontstaat over de realisatie van zon- en windprojecten in relatie tot het elektriciteitsnetwerk. Dit opdat voor Enexis een grotere zekerheid ontstaat waar en wanneer energieprojecten worden gerealiseerd en men eerder weet waar en wanneer investeringen in het netwerk moeten worden gedaan.

Met betrekking tot de processen rondom de uitbreiding/verzwaring van het elektriciteitsnetwerk zijn het gemeenten die in de meeste gevallen formeel bevoegd gezag zijn voor de vergunningverlening. De ervaring leert dat inspraakprocedures (tot aan beroepen bij de Raad van State) voor bijvoorbeeld een nieuw hoogspanningsstation veel tijd vergen. Lokale (en soms individuele) belangen moeten door een gemeente afgewogen worden tegen een groter regionaal of maatschappelijk belang. Dit vraagt tijd en zorgvuldigheid. Dit strookt echter niet altijd met de grote maatschappelijke en politieke druk die aanwezig is om het elektriciteitsnetwerk aan te passen om duurzame energieprojecten aan te kunnen sluiten.

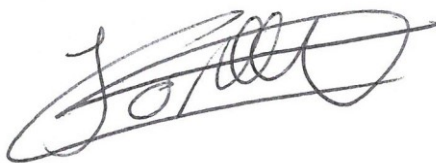
Datum

10 november 2020

Ons kenmerk

C2271218/4779488

Overeenkomstig het door Gedeputeerde Staten van Noord-Brabant genomen besluit,
namens deze,

I.A.H.M. Cortenbach,
programmamanager Milieu en Energie

(In verband met de corona-maatregelen is deze brief, na vaststelling door het college, digitaal door de verantwoordelijk programmamanager ondertekend)